

κι και μπροστά στον ξενόδοχο, τον αδερφό του μεγάλου ανθρώπου. Οι μουστερήδες τον ακούγανε με θρησκεία και θεοφάνερο πώς τους έστρεψε ή κουθέντα, γιατί έμοιαζε σά να θέλανε πάντα νακούσουνε και περισσότερα. Βέβαια! Το καμάρι του Φιλωπιού, ο Αρχιμαντρίτης. Τά ιστορικά του καταντούσανε σάν πράμα δικό τους, σάν περιουσία τους.

Τό σπουδαιότερο ιστορικό της ζωής του Αρχιμαντρίτη, τού ξενόδοχου τού Κώσταρη τó χρωστό πού τζιμαθα. Ο Αρχιμαντρίτης αξιόθιχε μιά μέρα νάχη, με τον Αφτοκράτορα της Ρουσίας, με τον Τζάρο, μιά μακρινή έμιλία, και τού έδωσε τού Αφτοκράτορα μιάν αλησιμόνητη εντύπωση. Διαλαλήθηκε από τó σέ όλη τή Ρουσία. Όρκο μή μου γυρέδετε να σάς βάλω πώς είναι αληθινό και μαρτυρημένο. Μά οι αγαθοί κάτοικοι τού Φιλωπιού τόσο τó παθούσανε να είναι αλήθεια, πού τόντις δέν μπορεί παρά να γίνει ή περίφημη έμιλία. Τί παράξενο κιάλας, με τόννομα πού είχε τότες ο Αρχιμαντρίτης :

* * *

Ήτσι πιά κατάλαβα. Ήνας μύθος, ένα παραμύθι δημοτικό άρχιζε να μορφώνεται λίγο λίγο με τού Αρχιμαντρίτη τó βίο, κ' έχει κάτι συγκινητικό μιά τέτοια προσπάθεια, έπειδή, να μην τó κρύβουμε, ήα συντελούσανε στό μύθο και τά λόγια των αδερφώνε. Γελώ με τούς καλούς μας Φιλωπιανούς κ' έχω άδικο. Τού κάκου! Ρομιάς δέν υπάρχει πού να μη διψά λίγη δόξα, πού να μη θέλη νάχη τó μερτικό του κι από τó από τή δόξα της φυλής του. Κανέναν Κώσταρη, από κανέναν πού είχα γνωρίσει στό χωριό τους, δέν τζιμάθηκε ναπολάψη δόξα δική του. Ο πού δυστυχισμένος απ' έλους, έ πού αξιολύπητος χωρίς άλλο, στάθηκε ο Κώσταρης ο γλωσσολόγος, πού είδε ποιός ξέρει πόσες έλπίδες του να τόν αποχαιρετούνε μιά μιά. Ήτσι τó λοιπόν αποξημιώθηκε έ άνθρωπος, και δόξα του πού έκαμε τόν Αρχιμαντρίτη.

Δεφτέρα, τριάντα μιά τού "Αη Δημήτρη - Κεριακή" έξη τού Σποριά, 1910.

ΦΥΓΑΡΗΣ

Κανέναν πού διαλαλεί τήν Αλήθεια κινδυνεύει κάποτε να μείνει έλομόναχος, μά σιχαίνει τις περισσότερες φορές όλοι ή τουλάχιστο οι περισσότεροι ναχουν τις ίδιες σκέψεις και τά ίδια αιστήματα, με τή διαφορά μόνο πώς δέν τά εκφράζουνε. Κ' έτσι ό,τι χτες φανέρωνε τή γνώμη ενός μοναχά ανθρώπου γίνεται ύστερα από λίγο ή γνώμη των πού πολλών. Ή συνείδηση ενός μοναχά ανθρώπου είναι ικανή να ξυπνήσει και να εξαγνήσει τή συνείδηση άλλου καιρού λαού.

ΤΟΥΛΣΤΟΗΣ

" Η ΦΛΟΓΕΡΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ "

Μά στόν έπικό ποιητή πού φιλοσοφεί, δε στέκεται παρακάτω κι έ λυρικός ποιητής πού ζουγραφίζει. Ο στίχος τού Παλαμά αλαφροσέρνεται σάν πινέλο γιομάτο χρώμα και ψυχή για να δώσει τήν εικόνα πού λαχταρεί. Και στά βαθιά της εικόνας τρέμει τó αιστήμα και ή φλόγα πού κούνησαν τó χέρι. Αιστήμα ζωντανής αγάπης και φλόγα έρης ενέργειας.

Μά τέτοιους στίχους ζουγραφίζεται έ Βουργαροφάγος Βασιλιάς :

Νά! στό ξερό σου τó σπαθί και στό βερί σου ή λόγχη
και φέγγει στό κεφάλι σου κ' ή αχτιδωτή κορόνα
και κάνουν ίερατική τήν όψη σου τά γένεια
τσάπρα, στεφάνι της. Μεστό, πλατό και τó κορμί σου,
τό στέρνο σου τετράπλατο, κ' είναι γοργή ή ματιά σου,
σάν άστραπέπετρα και πού γοργό τó θέλημά σου.
Τό σιδεροπούκαμισο χρυσόπλεχτο, ρομπίνι
και τó θηλυκωτάρι σου, και έ λόγος σου ρομπίνι
και αίθερο και ή γνώμη σου, κι όθε διαβός, άστράφται
σά μάλαμα και ή θρόνος σου, πύργος σάν άστρου κ' οι όμοι
και ο σάκκος ός τά γόνατα ριχτός βυσσινόφέρνει,
και τά καμπάγια κόκκινα στά πόδια σου, και λάμπει
από τά πόδια ός τήν κορφή, και σέρονται μπροστά σου
κ' οι άποκριτάροι των έθνών πού τάχεις γονατίσει.

(σελ. 31)

Κι άλλού μας δίνεται με τέτοιο τρόπο ή εικόνα τού Αθηνιώτικου αρχαίου Ναού πού άλλαξεόπιστησε με τόν καιρό κ' έγινε τής Παναγιάς εκκλησιά.

Κλεισμένη ή θύρα πού έχυνε ποτάμι σέ όλα μέσα τόν ήλιο της ανατολής. Τώρα οι φεγγίτες, τρόπες, κλειστές κι αυτές με τά πυκνά-καφάσια, φοδισμένα λές πώς τάφινονε τó φως τó ήμερινό, σάν έβνο. χλωμό, υπερούσιο, μυστικό, να φτανή, ός έκει μέσα. Τά κατηχούμενα από δώ τó γυναικίτι άπάνου με τή σκεπή τήν κέδρινη και τήν κυπαρισσένια. Τή θωρηκή γυμνή όμορφα: άκαμρωτά φορτώνουσανταχτερά φορέματα. Πολίτικα στολίδια τά κιάνια άπάνου τ' άττικά. Τό θελωτό κιάσφι: σκέπη της Αγίας Τράπεζας. Ο πρόναος "Άγιο βήμα, και βαπτιστήρι ο πέτρινος βωμός πού τόν πλουμίζουσαν καρποί, στεφάνια, βούκρανα, λουλούδια, άμπελοκιάδια.

(σελ. 123)

Κι ακόμα να πώς μέσ' στό ναό παρασταίνεται ή Παναγιά :

Έβνο ή Παλλάδα σου διωγμένη από μιά θέσπιν' άλλη μοναχική, ξαρμάτωτη, και άπάνου έδώ άρασιμένη μακριάθε, ανεγγιχτη, άχαρη, και σάν πνιμένη μέσα

* Η αρχή του στό παρασμένο φύλλο.